

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PKB VII.

Ч. 27.

ВІВТОРОК.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MARCH 3rd, 1925.

No. 27.

VOL. VII.

Підчас експлозії динаміту в нафтовому пожарі на бразилійському острові погинуло 300 осіб

СОТКИ ІНШИХ РОБІТНИКІВ Є РАНЕНІ, З КОТРИХ БІЛЬШІСТЬ ОСТАЛИ ГЛУХИМИ.

В Ріо де Жанейро, яке лежить 10 миль від острова, вилетіли шибки в вікнах і завалився дах театру.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, Бразилія, 28. лютого. — Підчас пожару нафти на острові Кажу експлодувало сьогодні 3,000 скриньок динаміту і побороюють, що зістало убитих 300 осіб.

Сотки інших є ранені; багато померло з переляку, а більшість ранених стали глухими. Всі убиті й ранені є бразилійськими робітниками або фермерами, які гасили вогонь.

Нафта належала до "Атлетік Ріфайнінг Ко."
Вогонь розпочався вчера вечером на нафтовому човні й поширився на тенки. Вибух наступив вночі.

Зразу чути було серію легких експлозій, як тріскали тенки, а опісля наступив страшний вибух, який потряс островом на кілька миль довкруги.

Між п'ятою і семою годиною було на острові 50 експлозій. Дах на театрі Фенікс в цьому місті заломався, а доми в околиці острова повалилися від сильного вибуху. В Ріо де Жанейро повилетіли в вікнах шибки, хоч це місто лежить 10 миль від острова.

ЗВІТ БРИТІЙСЬКОЇ ТРЕЙД-ЮНІЙНОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ ПРО РАД. РЕСПУБЛІКИ.

ЛОНДОН, 25. лютого. — Газета "Дейлі Телеграф" друкує уривки з офіційного звіту делегації британських трейд-юній, що їздила до Радянського Союзу й около два місяці розслідувала тамтешнє положення.

Делегація була присутна на вправах червоної кінноти і на велике враження викликав "операції перших дисциплінованих зброєних сил, утворених і уживаних для охорони установ робітничої класи".

Що би англійські націоналісти не казали, говориться в звіті, підготування Червоної армії є необхідне для Радянського Союзу.

Делегація кажує на культурний розвиток червоноармійців, яким вони сильно відрізняються від складу всіх інших армій. Відносно взиниць звіту делегації говорять:

"Ми тільки можемо висловити надію, щоб в нашій власній країні користувалися таким самим комфортом, людним відношенням і різними можливостями, як засуджені в Радянському Союзі".

Відносно поціловок про "терор" звіт заявляє, що це брехня, очевидна кожному нормальному чоловікові.

В звіті вказується також на повну рівноправність жінок і мушун.

Дальше в звіті сказано: "Радянська Росія — надія робітників цілого світа. Правительство, утворене волею робітників, не тільки ліпше зі всіх, які існують в Росії, але також одинокє правительство існуючих нині, яке успішно вирішує проблеми, з котрими старі європейські правительства не в силі справитися."

"Положення робітника скоро поліпшуватиметься. Йому загарантовано мінімум прожитку. Крім того він користується многими привілеями, котрих не має робітник в інших країнах: він дістає дешеві продукти, помешкання й ин. не державний рахунок."

"Народний комісар одержує 100 рублів на місяць і як інші робітники, користується різними привілеями бесплатно."

АНГЛІЯ ПРОПОНУЄ УТВОРЕННЯ СОЮЗА З ЧОТИРОХ ДЕРЖАВ.

Союз мав би на цілі не допустити до об'єднання між Німеччиною і Радянським Союзом та Японією.

ПАРИЖ, 28. лютого. — Британське правительство пропонує утворити почвирний союз, до котрого входили би Велика Британія, Франція, Бельгія і Німеччина.

Таку пропозицію переслав вже британський амбасадор в Парижі лорд Крю французькому прем'єрові Ерію.

Цілю такого союзу є 1) забезпечити Францію від Рену і 2) відтягнути Німеччину від можливого союзу з Радянським Союзом та Японією.

Помимо невдачі Франції утворити надренську республіку більше як рік тому назад, тут уважають, що французьке правительство все ще надіється на утворення автономної буферної держави здовж Рену під суверенітету Німеччини, але цілюком роззброєної та контролюваної комісією Ліги Націй.

Пропонований британський план означає подищення східного кордону Німеччини і пожертвування Польщею, про що Французі попередньо не хотіли й чути.

ПОЛЬЩА ЗАНЕПОКОЄНА ПРОПОНОВАНИМ СОЮЗОМ ДЕРЖАВ.

Польський міністер закордонних справ Скішинський ляментує в соймі, щоб Франція не покидала Польщі.

Польський міністер закордонних справ Скішинський виголосив в соймі промову, в якій остеріг французьке правительство перед грізною небезпечкою негайної війни в Європі, якщо Франція дезертирувала би від Переговори між Францією і Великою Британією в справі закінчення пакту, який забезпечував би Францію зі сторони Рену, але полишив би незабезпеченим німецький східний кордон, сильно занепокоїли польські урядові круги.

"Всяка инша розвідка приведе до самогубства", сказав він. "Гарантийний пакт між Францією і Великою Британією наносить шкоду франко-польському союзові і є немислимий".

ПОМЕР ПРЕЗИДЕНТ НІМЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ФРІДРІХ ЕБЕРТ.

БЕРЛІН, 28. лютого. — Сьогодні помер тут Фрідріх Еберт, перший президент німецької республіки. Він заховував був нагло в понеділок і у вівторок мав операцію, яка, однак, його не вратувала.

Еберт був членом німецької соціал-демократичної партії і з рами тої партії зістав вибраний президентом. По фаху він був виробником сидел.

Кілька разів серед німецької буржуазії підносилися голоси, щоб усунути "соціалістичного" президента республіки, однак Еберт задержав свій пост до самої смерті.

Він однаково сповняв служб як лідера німецької буржуазії як за правління соціалістичного типу Шайдмана й Носке, так за правління коаліції соціалістів з буржуазією та самої буржуазії.

Вестакти можна сподіватися, що при виборі нового президента Німеччини німецька буржуазія не допустить, щоб вибраний був "соціаліст" бодай типу Еберта.

МОНАРХІСТ ПРЕЗИДЕНТОМ ФІНЛЯНДІЇ.
ГЕЛЬСІНГФОРС, Фінляндія, 20. лютого. — Президентом Фінляндії зістав вибраний Л. Рельандер, кандидат правих аграріїв. Він є прихильником монархістичного ладу.

НАЙВИЩИЙ СУД КАНАДИ ПРИВЕРНУВ КРОВС НЕСТ ПЕС ОПЛАТИ.

Рішення суду відноситься лише до тих ліній сніпярської залізниці, які існували в 1897 році, коли ухвалено Кровс Нест Пес ект.

ОТТАВА, 28. лютого. — Найвищий суд Канади видав своє рішення, в справі залізничних оплат, що обов'язують на підставі Кровс Нест Пес аргументу.

Залізнична комісія скасувала була ці оплати і західні провінції внесли були проти цього апел до найвищого суду.

Своїм рішенням найвищий суд привертає оплати на підставі Кровс Нест Пес аргументу, але лише на тих ліній сніпярської залізниці, які існували в 1897 році, коли ухвалений був Кровс Нест Пес ект.

ЕКСПРЕМІЄР ВОРЕН КАЖЕ, ЩО Б.Е.С.К. ВИЗИСКУЄ РОБІТНИКІВ.

Бритіш Емпаєр Стіа Корпорейшен не додержує умов заключеного з правительством контракту.

СТ. ДЖАНґС, Ньюфавндленд, 28. лютого. — Промовляючи в парламенті Ньюфавндленду, бувший премієр В. Р. Ворен згадав в своїй промові про Бритіш Емпаєр Стіа Корпорейшен. Між иншим він сказав:

"Відносини між правительством і Бритіш Емпаєр Стіа Корпорейшен є напружені від кількох років. Я уважаю, що майнери є внайскувані корпорацією і треба сильної руки, щоб змінити положення в такому напрямку, аби праця на Бел Айленді велася вдоволяючо і з зиском для країни, майнера самої компанії".

Міністер справедливости Гіґінс сказав на потвердження повнишого, що президент Бритіш Емпаєр Стіа Корпорейшен Волдвілд виразно заявив йому недавно в Монреалі, що його компанія ніколи не має наміру виповняти певних уступів контракту.

ПОВСТАННЯ ІНДІЯНІВ В ПАНАМІ.

БАЛЬБОА, Зона Канаду, 28. лютого. — На місце індіанських заворушень в Сан Бляс прибули американські і панамські війська. Урядових відомостей ще не одержано, однак наспівають звідомлення про масакри цілих сіл.

Кажуть, що індіанці збурили п'ять сіл за те, що панамські власті жорстоко з ними поводилися. Десятки поселенців в індіанській країні мають бути убиті або тяжко ранені.

(Зона Канаду лежить в центральній Америці, де є прокопаній славний Панамський Канал, і знаходиться під правлінням Злучених Держав.)

КОАЛІЦІЙНОМУ УРЯДОВІ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ ЗАГРОЖУЄ КРИЗА.

Словацькі католицькі єпископи видали "пастирський лист", в якому проповідували незалежність Словаччини.

ПРАГА, Чехословаччина, 28. лютого. — Коаліційному правительству грозить криза, яку може спричинити "пастирський лист", виданий словацькими єпископами відносно інтерпретації соціалізму про відділення церкви від держави.

Конференція католицьких партійних лідерів ухвалила резолюцію, в якій заявляє, що конституційні свободи не є наразі на небезпеченство "пастирським листом" та що католицька партія ніколи не дозволить, щоб автори листа були покарані.

Вибрано спеціальну комісію, яка має вести дальші переговори з иншими партіями коаліції. Спеціальні депеші з Праги на початку січня доносили, що чеська преса рішучо домагалася, щоб судити словацьких єпископів за те, що вони старалися перетягнути цілу Словаччину, яка є 95 проц. католицькою, до революційної(?) партії, що проповідувала незалежність або що найменше подну автономію Словаччини.

НІМЦІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ЗАДЕРЖАННЯ ФРАНЦУЗИВ В СААРІ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 28. лютого. — Німецьке правительство вислало до генерального секретаря Ліги Націй нову ноту, в якій протестує проти задержання французького війська в Саарській долині.

В своїй ноті Німеччина каже: "Німецьке правительство не може дозволити, щоб розв'язку так важного питання відкладано з року на рік".

Дальше в ноті сказано, що "німецьке правительство має право домагатися, щоб точки (мирового) договору були виповнені, та що стан річей, суперечний договорів, не може продовжуватися в безконечність".

КАЖУТЬ, ЩО В НІМЕЧЧИНІ Є ФАБРИКИ ДЛЯ ВИРОБУ АРМАТ.

ПАРИЖ, 28. лютого. — Між-аліантська контрольна комісія, яка розслідувала роззброєння Німеччини, виготовила звіт, в якому між иншим каже, що в Німеччині є фабрики для виробу армат та інших воєнних матеріалів.

Комісія каже, що ці фабрики виробляють тепер рури і португіню лише роскинути парустіа, а ці самі машини можуть виробляти армати.

СТАН ЗДОРОВ'Я СУН ЯТ СЕНА ПОГІРШАЄТЬСЯ.

З Пекіну доносять, що здоров'я Сун Ят Сена, який нахотиться там в шпиталі па перебуттю операції на раку, стає слабшим з кожним днем.

МІНІСТЕР ПРАЦІ ОТРИМАВ ЗВІТ КЕМПБЕЛА.

ОТТАВА, 25. лютого. — Міністер праці Мордок отримав звіт вінніпегського адвоката Кемпбела, який розсліджував змову торговців вуглям у Вінніпегу та інших містах західної Канади.

ДЕРІВІДСОН ЗРЕЗИГНУВАВ.

Алдермен Ф. Г. Дейвідсон в міській раді у Вінніпегу зрезигнував з голови допомогового комітету безробітних. Як причину резигнації він подав те, що робітничі алдермени ніби-то його дуже критикували.

Тут довіданося з достовірного жерела, що Німеччина і Радянський Союз будуть в числі держав, запрошених на Вашингтонську конференцію в справі роззброєння.

В своїй промові Гітлер заявив, що об'яв провід над цілюм фашистським рухом і що цей рух проржене остаточно соціалістів від влади.

В своїй промові Гітлер увійшов до сали, оточений групою фашистів в брунатних сорочках, зібрані привитали його окликами: "Гох!" (Рівнозначне з українським: Слава!)

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фермерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня місцяться в Укр. Роб. Домі, на р.і вулиці Прічард і Мекґрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ПРО УСПІХИ КОМУНІСТІВ В КАНАДІ.

Лондонський реакційний буржуазний часопис "Морнінг Пост", що завжди визнається комуністичним, подає своїм читачам правдивий переклад звідомлення, яке мало-б бути подане у московській "Правді", про працю і досягнення комуністів в Канаді. "Морнінг Пост" перестерігає Канадійців, щоб пильно слідили за комуністичним рухом в Канаді.

В прому, на ділі, нічого злого немає, бо це безплатне оголошення для Комуністичної Партії Канади, яка власне того й бажає, щоб познайомили Канадійців, тоб-то канадійських робітників та фермерів, з комуністичним рухом і ідеями. Ще краще зробила всі канадійська буржуазна преса, що передрукувала "ревелациї" "Морнінг Пост".

Було-б навіть дуже добре, щоб канадійські робітники й фермери, замість довідуватися неспортивні речі про комуністів з буржуазної преси, довідалися такі від самих комуністів правду. Тоді переконалися-б, що "Морнінг Пост", а за його канадійська і вся інша буржуазна преса зовсім не бажає, аби вони знали правду про комуністів та їхню працю, змагання й цілі. Коли-б загал робітників й фермерів знав про це дійсну правду, то він став-би по стороні комуністів, які провадять боротьбу за його інтереси.

"Морнінг Пост" хоче неознайомити Канадійців з дійсними змаганнями і цілями комуністів, тільки того, щоб "саїдити" за комуністами і не дати їм можливості поширювати їхню пропаганду, їхні ідеї. Вона хоче, щоб комуністів зовсім не слухали (бо це грозит небезпечкою зарази комунізмом), тільки вірили буржуазній пресі на її "чесне" слово, що комуністи "страшні люди", їхня ціль "все руйнувати". Коли говорить вона, щоб за комуністами саїдити, то говорить до "власть імущих" і власне до таких, що добросовісно прийняли її упередження та готові поборювати, судити й переслідувати комуністів, не слухаючи їх самих ні слова, не даючи їм можливості висити своє становище.

Знаючи добре, для кого вона пише свої "ревелациї" про комуністів в Канаді, "Морнінг Пост", не побоялась пофальшувати навіть цитати з "Правди". Як що була якась стаття в "Правді" про комуністичний рух в Канаді, то наймовірні, щоб там писалось, немов-би то Комуністична Партія "провадила люту війну проти... трейд-юніїв", або "організувала недавній майнерський страйк в західній Канаді", "заснувала цілий ряд шкіл" і т. п. Ніякий комуністичний кореспондент не написав-би, а редакція "Правди" не помітила-б такої заяви, що Комуністична Партія "провадить люту війну проти трейд-юніїв", бо це зовсім протилежно становищу комуністичних партій у відношенню до трейд-юніїв. Комуністи поборюють реакційну трейд-юнійну бюрократію, але не трейд-юніїв. Наоборот, комуністи підтримують трейд-юніїв, стараються пропоровидати їх до злуки в індустріальні юнії і зробити з них дієвну силу, здатну обороняти інтереси робітників і борюється проти капіталізму. Що до майнерського страйку на заході, то нема чого давати кредит комуністам за організування його, коли серед майнерів на заході нема навіть поорганізованих як слід відділів партії. Правда, що Комуністична Партія і її члени та симпатикі помагали страйкуючим майнерам всім чим тільки могли, бо це їхній обов'язок, але страйку цього вони не організували. З цього приводу Комуністичній Партії скорше можна зробити закид, чому вона не організувала того страйку. Коли-б Комуністична Партія була організувала той страйк, то не був-би він скінчився таким ганебним відданням майнерів на ласку вуглевих баронів. Про партійні комуністичні школи, так як і про організування майнерського страйку не міг хтось писати в "Правді", бо їх нема, хоч Комуністична Партія була-б тільки рада, щоб вони були.

Комуністична Партія і комуністи зовсім не бажать кредиту за те, чого вони не досягли або не зробили. А з тим, що вони зробили й роблять, не криються, бо свою роботу провадять вони отверто і на користь працюючих, отже бажать, щоб всі працюючі про це знали. Комуністична Партія не є організацією якихось заговорників-терористів, за роботу якої треба було-б "саїдити" при допомозі "Шерлокс-Гольмсів". Тільки шпіїно-провокатори, задля сенсації і видурювання грошей у підприємців, або виявлення у поліції своїх "діяльності", можуть вигадувати всякі комуністичні заговори, бомби і т. п. Ними послуговувється буржуазна влада тоді, коли її цього потрібно.

Канадійська влада не бачить тепер потреби для того, щоб послуговуватися видумками всяких провокаторів і тому корнел Кортланд Старкс, комісар "Роял Кенеді Манитед Поліс" заявляє, а приводе "ревелациї" часопису "Морнінг Пост", що "ціла та історія є дуже перборочена". Він каже:

Що вони (комуністи — Ред.) роблять, ми дуже добре знаємо. Вони провадять деяку діяльність, але департамент (поліції — Ред.) за ним добре глядить. Головним центром є Торонто, але є також певне число у Вінніпегу і Монреалі, впрочім є скрізь. Ничого, однак не сталося такого, що викликало-б потребу підпираття подальших кроків. На заході є кілька українських шкіл, що існують головню для навчання української мови і в яких може й можуть розповсюджуватися деякі комуністичні доктрини, але юридичні над школами і взагал освітніми інституціями є в руках провинціальної влади не федеральних властей. Немає сумніву, що комунізм має тут своїх прихильників але ніби інвестиції виявляють, що московський рапорти про те, що ніби-то робить такий великий поступ або, що з цього виникає якась загроза, зовсім несправедливі.

немає чого буржуазній пресі непокоїтися — її влада не сниться. Цікаво тільки зауважити, як то буржуазія сама дуже мало вірить у міль своєї демократії і слухає теперішнього суспільного порядку. Про те свідчить її страх перед поширюванням комуністичної ідеї. Коли вона така невіща, що капіталістичний лад краший від комуністичного, що демократії, якою вона виживається, нічого не бракує, то чого її владається комуністичною пропагандою? Здоровий розум говорить, що люде на гірше не погодяться. Коли трудові маси познайомяться з комуністом і погодяться з думкою буржуазії, що він для них гірший від капіталізму, то вони його не приймуть і комуністи ніяк не будуть мати успіху. Коли-ж комунізм краший для трудових мас від капіталізму і є тою формою й змістом нового суспільного ладу, що йде на зміну капіталістичному ладі, то його не сплять ніякі заходи буржуазії, ні переслідування комуністів.

БІЛЯ ДОМОВИНИ ЛЕНІНА.

(Враження.)

Вже рік минає від того часу, як помер великий вчитель і провідник працюючих і поневоленних цього світа — Володимир Іліч Ленін. І цілий цей рік день за днем все нові й нові люде зі всіх земель великої Спільки Радянських Республік, а то й зпоза кордонів радянської країни, приходять, щоб поглянути хоч на мертве лице великого, геніяльного чоловіка нашої доби.

Приїхавши в Москву 3. грудня 1924 р., я також постановив собі за завдання в першу чергу відвідати мавзолей Леніна. Погода була погана, падав дощ, було болюто. На другий день погода різко перемінялась. Схолов морозець з вітерком ще й снігом притрусило трошка. Зібралось нас три делегати, що приїхали на всесоюзну нараду і прямо на "Червону площу", що перед Кремлем.

Тут під самим кремлівським старим муром стоїть високий деревиний мавзолей. Дерево поліроване, сталевого кольору і весь мавзолей має дуже масивний, сталевий твердий, непотічний вигляд; а в горі, на фронтній стіні великими чорними буквами "ЛЕНИН". Ми не йдемо прямо до мавзолею, там і так повно людей. Ранше йдемо брати перепустки в командатурі лощі напроти мавзолею. Перед командатурою вже повно людей викуюють своєї черги. Стали й ми в "туман", що дуже швидко лосувався в канцелярню командатури а це швидше позуду нас поновилася новими людьми.

Не довго чекали. Через пів години вже за перепустками ми бігом бігли до мавзолею через широку "Червону площу". Вартовий приймає від нас перепустки і мовчки пропускає нас через фірткову в низеньку залізну огорожу, за якою стоїть мавзолей.

Входимо в середину і подаємося на ліво коридором, що весь оббитий червоним суцукном. Тут тихо, тільки ноги наші залегенька стучать до підлоги вте-

стоячою чашкиною) і збергати його (або її) право до посмертного. Такому членові (або членкни) прислугоє право до посмертного, що належалося-б йому (або їй) в часі унездатнення до праці.

Поправка цього параграфу як всі зауважать, забезпечує таким членам й членкням, що стрінуться з нещасливим випадком унездатнення до праці, такі-ж самі права до запомоги й посмертного, що й прочому членству, хоч вони самі не зможуть і не будуть платити членських вкладок. Проти попереднього змісту цього параграфу піднялись були досить численні спротиви, а ця поправка налепно задовольняє все членство Р.З.Т.

§ 33. На випадок смерті члена (або членкни) Р.З.Т. платити спадкоємцям помершого (або помершої):
до 3-ох місяців приналежності до організації зворот вкладок;
після 3-ох місяців приналежності до організації до кінця першого року \$100;
в другому році приналежності до організації \$200;
в третьому році приналежності до організації \$300;
в четвертому році приналежності до організації \$400;
в п'ятому і дальших роках приналежності до організації \$500.

НА ТЛІ ЖОРСТОКОЇ ДІЯНОСТИ.

(Кореспонденція Ю. Тутюника з Рад. України.)

(Продовження.)
VI.
В початку 1924 року в масі західно-української інтелігенції перемагає "радянський ух", рух на "українізацію". Проте угодовці не сплять. Вони провадять роботу тут і там і скрізь. Точяться внутрішні боротьба.

Трудовіцька партія єдина, що й було підкреслено на весняному з'їздов партії. Але в тій партії нема єдності, нема думки єдиної, нема єдиної політики. Угодівська група інді ній ховаться, ніби складе зброю, щоб наострити її для нових виступів проти "незалежних". Останні більше об'єктивно аналізує стосунки на Радянській Україні і вважають їх можливими до прийняття, як базу для боротьби й проти Польщі.

Але "незалежники" не революціонери; вони так собі інтелігентні, які визнають, а не творять, мають відвагу сказати сміливе слово, та не мають відваги стати до бою й інших до нього поклахити. Вони релігійні, хоч несучи велику свічку до церкви, омютуть її червоною хустиною — влада добродійного міщанства.

Генеральний бій відбувся навколо університетської справи. Започаткував баталію Ром. Стоцький з Лондону. На допомогу йому виступив п. Томашівський з Берліну й ціла купання пенсіонерів в Масарика з Праги. Атаку розпочали Угодівські. Характерно, що В. Бачинський, Охримович і Ко, сидючи у Львові, "сочили за благо" цькувати, але самі сіли мовчки. Болдися п'ні до часно туди, куди галицька молодь відправила Твердохлоба, Матвіяса та інших.

Ідеологіом угодовства в університетській справі став п. Томашівський. Тяжке, невдичне й, як виявилось, цілком безнадійне завдання. Треба було доказати, що польський націоналізм збудує на свою голову твердиню українського націоналізму. Треба було доказати, що на цілій Україні й поза Україною, нема ні одного українського вищої школи, ні наукової установи. Треба було доказати, що стан української нації в цілому нині є гіршим від стану в 1913 році. Треба було доказати, що біде є чорним і навпаки. Для такого завдання не вистарчили навіть і професорської ерудції й авторитету. Доктори й професори злякнуто похвалили голову й шишкою погодилися з місією агента депфензи Оскілка, який "дбає" про український університет.

В останні місяці минулого року пресовий орган трудовиків "Діло" нотував події на У-

мовах національна революція є соціальною революцією і не боється останньої. Хто не визнає останньої — зійде з кону. У.С.Д.П. стала на ґрунті комунізму й злилася вєдино з комуністичною партією Західної України. Власне то й був єдиний логічний кінець руху по шляху, на який стала У.С.Д.П. в 1923 році. Виступи членів У.С.Д.П. в польській соїмі й перед масами чимало зіпсували крові панам — шляхті.

Вождом західно-українських мас в нинішніх умовах може й повинна стати комуністична партія Західної України. Чи вона стане дійсним вождом, буде залежати від двох причин: а) треба налігати й повести за собою український націоналізм і б) опанувати західно-українським селом з його невчерпаємою бунтарсько-революційною енергією, з його анархічними ухилами.

Спочатку року в колах комуністичної партії Західної України помічається негативне, навіть нігілістичне відношення до стихійного відруху селянства — партизанки, підпалів, масового терору. Була загроза, що той відрух піде поза вилучами партії, яка взяла на себе обов'язок керування революцією. Лише в осені Пленум Центрального Комітету Комуністичної — Партії Західної України постановляє:

"Підтримати боротьбу широким селянським мас і скверувати її на шлях пролетарської класової боротьби, навізуючи до збройного повстання пролетаріату й селянства проти фабрикантів і поміщиків".

Зрозуміло, що одного визнання стихійності боротьби й бажання взяти її під свою керму не досить. Треба ділати. Оприти гасла боротьби "проти" треба кинути гасло боротьби "за", яке відповідало-б основним прагненням селянства. На якийсь час революція на Західній Україні може стати метою цілої діяльності, але загальною революцією є лише засобом.

Треба визнати, що існування в соїмі і діяльність клубу У.С.Д.П. (фактично комуністичного) невблаганно штовхала на п. Хруцьких, Чучмаїв та Васильчуків на шлях радифільських декларацій. Вони бояться страгти будь-який вплив на маси й мають проти себе надто небезпечну конкуренцію.

До речі, про т. зв. "Українську Парламентарну Репрезентацію". Єдиного національного фронту вже нема. За ним тужать міщане, буржуазія, пані-шляхта. Там, де згода в родині, там домагається революції, там багно з брудною водою — вільна рука гнобителя. Започаткував погром "єдиного фронту" М. Луцькевич. Потім його слідами пішли інші комуністи: Скрипа, Пашук, Пристула, Войтук та "діккі" Павлюк з Тимошочком. Антін Васильчук пішов слідами галицького попа Ількова, а сенатора-поміщика п. Ливчанівська якомсь кумедно заплуталася в тенеті вже згаданого депфензивщика Оскілка з його П.У.У. (Польсько-Українська Унія).

Безкорисні (є і такі) прихильники "згоди в родині" нарікають на руїнацію одностайності "Української Парламентарної Репрезентації", не здогаючи собі справи, що та руїнація є значним поступом в сторону диференціації. "Єдиний фронт" в найкращому випадку дасть Українцям на виборах одним-двома посольськими мандатами більше. Але що варгі ті мандати, коли за ради їх усі вибрані українського народу мусіи-б угодівською політику провадити? Та туга за "згодою" походить з абсолютно невірної оцінки ситуації й можливої ролі Українців в польському соїмі. Більшости в соїмі, як і влади в Польщі, Україні ніколи не здаються. Значить, соїмом треба користуватися, як трибуною для закликів до боротьби, як засобом руйнації ворожої держави. Останню ніяк не можна робити на спілку з п. Ільковим, Васильчуком й Ливчанівськими... Той, хто будде камінем в державі, не руйнуватиме держави.

(Далі буде.)

ДО ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНСТВА Р.З.Т.

Головний Заряд Робітничого Запозогового Товариства оцим подає до відома всіх Відділів і членства Р.З.Т., що конвенція, яка відбулася 30. і 31. січня, між іншими важними поправками до статута Р.З.Т., вирішила змінити параграфів 7 (що до віку аплікантів), 29 (що до скалі запомоги), 32 (що до членів унездатнених до праці) і 33 (що до скалі посмертного). Тому, що дотепер не було можливо видрукувати звіт конвенції і розіслати його всім відділам, повідомляємо всі відділи і членство Р.З.Т., що вичє згадані параграфи поправлецько як слідує:

§ 7. Членом Р.З.Т. може стати кожний робітник і робітниця, фермер і фермерка від 16 до 50 року життя і т. д. (дальший зміст цього параграфу о-стається той самий).

Поправка дотичить віку аплікантів і від тепер належить приймати в члені тільки аплікантів у віці від 16 до 50 років життя.

§ 29. На випадок слабості, яка триває довше чим 7 (сім) днів, або каліцтва члена або членкни Р.З.Т., він або вона дістає запомогу:

в першому році, після 3-ох місяців приналежності до організації, по \$7.00 тижнево, через 10 тижнів в рік;

після одного року приналежності до організації по \$10.50 тижнево, через 10 тижнів в рік.

При цьому звертається увагу на наступні відділи і членства, що тільки член, або членкни, що хорче не менше 8 днів має правити (або стрінулася) з ушкодженням або каліцтвом і в наслідку стан (або стала) нездатним (нездатною) до праці, після виплати запомоги, приписаної статутом, Головний Заряд виплачує йому (або їй) кожного року таку запомогу на основі §§ 29. і 31., яку він діставав (або діставала) зараз після унездатнення до праці, обтязкуючи з той запомоги членські вкладки за цілий рік (\$12.00 від члена, або членкни, що платити повну вкладку, а \$6.00 від членкни, що платити тільки половину вкладки), аби в цей спосіб втримати такого члена (або членкнию) добрестоячим членом (або добре-

PROVINCIAL LIBRARY MARIPOSA

ФАРМЕРСЬКА СТОРІНКА

ЗДОРОВИЙ ОБМАН.

II.

Пани, які тепер радять Канадою, отворили засідання федерального парламенту в Оттаві. Засідання починається так званою троновною бесідою.

В країні, де ще є король, як пр. у Вел. Британії, сам король читає цю троновну бесіду, а так як в Канаді, то робить це його намістник (губернатор дже-рала). В троновній бесіді правитель-ство говорить, яку програму парламентарної праці вони задумують провести на розпочатій сесії парламенту. Отже каже воно, які нові закони задумують внести, які старі поправити і взагалі над чим мають посли радити. Ї вивогляє прем'єр-міністрів.

Сьогоднішня троновна бесіда не ривніється ні кришки від минулої. Є в ній багато гарних слів і гуржів надій на будуче, ба навіть запевненень, що рік 1924 був для Канади гарним роком. Гей, фермери з тих околиць, де була посуха, гей, ви, безробітні, яких вас є сотки тисяч, чи не чуєте? Рік минулий був для Канади роком "значного поступу" (собствен-на прогрес). Так мусить бути це правда, бо так каже ліберальна партія устими губернатора-дженерала. І воно є правда, тільки з тою різницею, що цей "собственел прогрес" відноситься не до вас, братця. Коли пани говорять про Канаду у поступ, то вони мають на гадці себе самих, цілу свою клясу, цілу горішню верству.

Троновна бесіда говориться для всіх, отже вона є і для вас, тільки коли пани говорять про всіх, то судять все після себе і своєї точки погляду. Ну, а чи-ж панам було зле за 1924 рік в Канаді? Хрань господи! Ім їхні шері по ріжних компаніях і корпораціях дивиденду все принесли. Процент від своїх капіталів вони все покочу-вали бодай там, де не було посухи. На торговлі фармер-ськими продуктами вони все мали свій зарібок, отже для них минулий рік приніс "значний поступ". За те для маси працюючих він нічого не приніс, хіба нові розочарування в очікуваних надіях та шораз більше тугарів у формі нових довгів краєвих і державних та процентів від них.

Пани навіть признаються, в чім мистівся цей значний поступ та кажуть, що вивіз товарів за границю (експорт) є найбільший від ввозу товарів на

цілий 260 мільонів. Значить, здорово торгували нашими продуктами і здорово заробляла. Не впускали загранич-них товарів багато до Канади, а продавали свої, однак по тій ціні, яку лише можна було видерти від нас, бо загранич-ної конкуренції так як не було. Високе ціно на границі не допускає позаграничних соперників.

Бесіда троновна признає, що в Канаді негдовування по причині дорожнечі (гай кост оф ливінг) та обіцює, що пани міністри сильно над цим думають, як би цю проблему усунути, однак зазначає згори, що уряд не годен багато в цему по-мощи, хоч-би як ошадно уря-дував. І ми кажемо, що ні і то безусловно ні, бо цю проблему можуть розв'язати лише одні працюючі маси самі через розумну організацію. — Чи-ж Маркс не казав, що освободження працюючих є ділом самим працюючих? Цей висказ потреба мати все на гадці.

Містер Кінг, який цю бесіду уложив і дав губернаторові до читання, додає, що з пробле-мою дорожнечі в'язється тісно проблема податкова. Цілком слушно, як ненаситні банкири фабриканти та спекулянти за-нобрив від нас майже всю, то ним ми годні платити податки?

Але, додає пан Кінг, остаточно розв'язання цієї проблеми буде збільшення продукції і розвитком нових і ширших ринків збуту.

Чи ми ще мало продукуємо? Після обчислень знатоків, в минулому році Канада мала на вивіз самого пшеничного хліба 182 міль. бушлів. В передми-нулім році ця надвіжка була 370 мільонів. Більше як 3 буш-лі пшениці на рік чоловік з'їсти не може, хіба що жив-би самою пшеницею. Значить, у нас було в 1924 році самого хліба з пшениці на живильнення шор найменше 50 мільонів людей. А худоба, свині, набіл, ягня і проче де?

Отже при чому тут збільшення продукції? Хіба-ж на-шому братові робітників фер-мера і робітника, як також му-стимо додати це і цей факт, що за те так шумне піднесення цього краю, вона одержала ко-льосальне віно від "батьків" цього краю в формі ріжних зе-мельних грентів (дарунків) та фінансових субсидій.

Ріжними можливими і немож-ливими шляхами проводила вона свою залізничну сітку і об-

ня, випаючі і т. д. Не забув-те, що мельничкові позістало ще 26 до 28 фунтів муки 2-ої класи, 4 фунти 3-ої класи, вес-грис і отруби і що всі ці про-дукти млінарські продаються по добрій ціні.

Розуміється, це було-б тоді, як між фермером а робітником не було-б спекулянтів та посередників. В 1923 році пересічна ціна бушля пшениці була 72 ц. Беру-чи вінце сказане, то за пшени-цю (2 і одну третю бушля), за яку фермер дістає 1 дол. 68 ц. платив робітник в Дромгелер, в Алберті 10 дол. і 78 центів. Ріжниця була 9 дол. 10 центів, яку забирали посередники.

Товаришу робітнику! Коли почув, що фермер організує-ся у гвіт пулах — заводить отже кооперативу продуцентів — не думай про нього лихо, скорше допоможи йому, бо як бачиш з повшого, не він винен, що ти платив 11 центів за фунт хліба.

Таксамо ти, товаришу фар-меру, коли довідаєшся, що робітник допомагається під-вишки платити а то й застрай-кує, не бери йому цього за зле, бо бачиш з повшого, кільки він мусить платити посередни-кам за твій хліб.

Зрозумійте один другого, зорганізуйтеся і розпшиються з посередниками. Вас нічого не діить, тільки обман.

Дію Даніло.

ЯК СІ-ПІ-АР "АДВЕРТАЙЗМУЄТЬСЯ".

Всі "визначні горожане" Канади дуже часто співать нам робітникам і фермерам стару піснючку про спіларську компанію, як то вона ушасивалась цей край своєю найкращою в світі системою залізниць, та спрчинилася найбільш до розвитку цього краю. Спорити над цим, що ця компанія має найліпшу систему в світі, та що залізниця в кожному краю спрчиняє до піднесення даного краю, ми не станемо. Однак не можна не заперечити, що Сі-Пі-Ар-ська компанія у-досконалила свою систему не-чужаною експлуатацією фар-мера і робітника, як також му-стимо додати це і цей факт, що за те так шумне піднесення цього краю, вона одержала ко-льосальне віно від "батьків" цього краю в формі ріжних зе-мельних грентів (дарунків) та фінансових субсидій.

Всі "визначні горожане" Канади дуже часто співать нам робітникам і фермерам стару піснючку про спіларську компанію, як то вона ушасивалась цей край своєю найкращою в світі системою залізниць, та спрчинилася найбільш до розвитку цього краю.

Спринити над цим, що ця компанія має найліпшу систему в світі, та що залізниця в кожному краю спрчиняє до піднесення даного краю, ми не станемо. Однак не можна не заперечити, що Сі-Пі-Ар-ська компанія у-досконалила свою систему не-чужаною експлуатацією фар-мера і робітника, як також му-стимо додати це і цей факт, що за те так шумне піднесення цього краю, вона одержала ко-льосальне віно від "батьків" цього краю в формі ріжних зе-мельних грентів (дарунків) та фінансових субсидій.

Ріжними можливими і немож-ливими шляхами проводила вона свою залізничну сітку і об-снувала вона ними цілий світ. Всі галузі її системи є скропле-ні кровю і потом фермерів і ро-бітників. За величезну широч-середність колішніх "бать-ків" цей країни, вона потрапить зараз піти проти всіх горожан цього країни і нехтувати угодо "модерних батьків" цього краю, нехтувати угоду з прави-тельством, що тягнеться до о-плати фрейту та експресу.

Відома вже всім нам глосна справа так звана "Кровь Нест Пес" агріменту.

Коли ми прочитаємо в газе-ті новинку написану товстими буквами, що якісь там бандити стримали потяг в британсько-ломбійських горах і зрабували пару тисяч доларів з пасса-жирів та експресової компанії, ця новинка викличе в нас заінтересування і обурення, та коли ми довідаємося (а не прочитаємо в буржуазній пре-сі), що пару капіталістів у ору-женні в авторітет комішонерів залізничної ради, затримують

Цілі життя ідять пісну бараболою, чир і джур, ходять обірвани і закурені, і називаються "леци-тими". До "Просвіти" і "Січи" не ходять, нема в чому і нема чого. Сорому приносить газдам не хотять, а в "Самопомочи" їм грошей не зи-чать.

В церкву не ходять, тільки на різдво і на великдень і то не всі. Теж — нема в чому і нема чого. Бога бояться мало, бо як-би був бог, то чого-ж вони такі бідні і "леци-ти"? Вони-ж ставили за останній сотик свічки — а він ані ду-ду. Ба-гачі мають, тай ще мають і будуть мати. А во-ни бідні працюють і нічого не мають. Тому часом люблять в багача "потягнути", себ-то по літературному "вкрасти". Але за це гріха нема. Багач не збідніє.

Таке то наше галицьке покусцьке село. Хоч воно скрізь однакове, тільки назви інші, а біда — однакова. Багач і по французьки багач і бі-дний по французьки бідний, тільки треба пере-класти...

РОЗМОВА З ГОЛОВОЮ.

...Ох голова моя проклятуша, болять, як-би наймив її. Або перестань, або йди собі до чор-та десь в другі буряни, а не муч мене! Я для неї холоду землицю, то руками погладжую, а вона, хоч-би трішки вдячності. Болять, бо так по-добається її. А мені подобається зараз вилізи-ти з цих кушів і піти в хату. Га? А-а! Бачиш! Вона чортика під лівим ухом штовхає, а той шепче:

(Далі буде).

Цілі життя ідять пісну бараболою, чир і джур, ходять обірвани і закурені, і називаються "леци-тими". До "Просвіти" і "Січи" не ходять, нема в чому і нема чого. Сорому приносить газдам не хотять, а в "Самопомочи" їм грошей не зи-чать.

В церкву не ходять, тільки на різдво і на великдень і то не всі. Теж — нема в чому і нема чого. Бога бояться мало, бо як-би був бог, то чого-ж вони такі бідні і "леци-ти"? Вони-ж ставили за останній сотик свічки — а він ані ду-ду. Ба-гачі мають, тай ще мають і будуть мати. А во-ни бідні працюють і нічого не мають. Тому часом люблять в багача "потягнути", себ-то по літературному "вкрасти". Але за це гріха нема. Багач не збідніє.

Таке то наше галицьке покусцьке село. Хоч воно скрізь однакове, тільки назви інші, а біда — однакова. Багач і по французьки багач і бі-дний по французьки бідний, тільки треба пере-класти...

Цілі життя ідять пісну бараболою, чир і джур, ходять обірвани і закурені, і називаються "леци-тими". До "Просвіти" і "Січи" не ходять, нема в чому і нема чого. Сорому приносить газдам не хотять, а в "Самопомочи" їм грошей не зи-чать.

В церкву не ходять, тільки на різдво і на великдень і то не всі. Теж — нема в чому і нема чого. Бога бояться мало, бо як-би був бог, то чого-ж вони такі бідні і "леци-ти"? Вони-ж ставили за останній сотик свічки — а він ані ду-ду. Ба-гачі мають, тай ще мають і будуть мати. А во-ни бідні працюють і нічого не мають. Тому часом люблять в багача "потягнути", себ-то по літературному "вкрасти". Але за це гріха нема. Багач не збідніє.

Таке то наше галицьке покусцьке село. Хоч воно скрізь однакове, тільки назви інші, а біда — однакова. Багач і по французьки багач і бі-дний по французьки бідний, тільки треба пере-класти...

Цілі життя ідять пісну бараболою, чир і джур, ходять обірвани і закурені, і називаються "леци-тими". До "Просвіти" і "Січи" не ходять, нема в чому і нема чого. Сорому приносить газдам не хотять, а в "Самопомочи" їм грошей не зи-чать.

Заряд Сі-Пі-Ар-у зі своєю фінансовою підосою і з сорок-літнім досвідом, дав Канаді не лише світової слави транспорт-ній системі, але і найнищу оплату за фрейт в світі.

Канада в минулому показала своє довіря до Сі-Пі-Ар-у, а Сі-Пі-Ар знова зі своєї сторони чесно старався заслужити на те довіря, даючи канадійській публіці перворядну та повну обслузу за низьку ціну.

Нестримана в своїйому оперу-ванню Сі-Пі-Ар-ська компанія буде в змозі продовжувати свою полісу, ту, котра причи-нилася так багато до поступу Канади.

Сі-Пі-Ар. Він опоясує світ". Коментарів до цього оголо-шення, здається, не треба. Все-ж таки на місці буде за-дати, що та спільна коопера-ція Канади з Сі-Пі-Ар-ом дове-ла до того, що фермер і робіт-ник стали рабами тої "спіль-ної кооперації". Таку прислугу як це зробила згадана компанія Канаді, міг зробити пере-сичний чоловік, дїставши від правительства величезні гро-шеві субсидії, мільони акрів землі та нечужані привілеї.

Та "спільна кооперація" від-няла останній кусок хліба з голодних уст бідної маси. Та ми не дивуємось тій "спільній кооперації" Сі-Пі-Ар-а з правительством, знаю-чи добре, що те правитель-ство — це лише лялька в руках цієї компанії, а долею Канади ке-рує могучий Сі-Пі-Ар, в спілці з "Банк оф Монреал", котрий та-ко-ж належить до Сі-Пі-Ар-а. Це те саме, коли я ви-ражаюсь ось як: "Я бажаю собі добра", або "Собі добра бажа-ю".

Та прийде пора "спільної кооперації" фермера з робітни-ком. Вона йде, мусить прийти і принести з собою кінець страшній експлуатації. Вона дасть їм тоді досить на резер-ву і на дивиденди. Коби лиш занесли...

Михайло Вітміа.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ У ВІННІПЕГУ.

Субота, 28. лютого 1925.

Table with market prices for various goods like flour, sugar, and other commodities in Winnipeg.

Table with market prices for various types of wheat and grain.

Table with market prices for various types of flour.

Table with market prices for various types of corn.

Table with market prices for various types of beans.

Table with market prices for various types of pork.

Table with market prices for various types of beef.

Table with market prices for various types of sheep.

Table with market prices for various types of cattle.

Table with market prices for various types of hogs.

Table with market prices for various types of chickens.

Table with market prices for various types of eggs.

Table with market prices for various types of butter.

Table with market prices for various types of cheese.

Table with market prices for various types of oil.

М. ІРЧАН. В БУРЯНАХ

Другий том спогадів з громадянської війни на Україні 1920 року.

(Продовження.)

Є ще читальня Качковського, але маленька, гей-би на печі. Буває, що порозбивають собі читальни голови і позиваються в суді та йдуть до "кранціфізика" аби "збадав".

А в "Січи" гудить молодь. Тут багачі теж старшують, але не так сміло. Січовики мріють, як-би то дерев'яні топирці замінити на залізні і бити ними поляків. На столах багато газет, тільки ніхто не читає. ("Цілий тиждень працюю і навіть в неділю не відпочити!")

Січовички літом носять в пазусі яблука і грушки і дають товаришам. Для січовика немає смашнішого яблука, як з пазуки дівчини.

Зимою січовички в кожухах і хоч на дворі найбільший мороз, вони забезпечують тепло-ту.

Бувають проби до театральних представ-лень. Пробуються довго, часом з місяць. Проб-и кінчаються по півночі і тоді розсходяться. По парам. Кожний з своєю. Підуть, але куди — бог святий знає, бо дорогого ніколи. Словом, товариш і товаришка приходять до дому з ско-дом соція і просто на роботу в поле або на фа-брику. Але скандалів не бувало, все "як бог при-казав".

По кожній виставі, в якій 3-та дія кінчиться

*) охружний лікар.

при сході сонця, мамі кажуть дочкам: — Я тобі дам ту "Січу"! Аби ти мені більше не ходила, бо ноги перевало. І як тобі не всти-дно? Хіба-ж то фаніно? Вийшла і перед всіма людьми цілюєся з парубками...

— Та то мамо на сцені... — Иди гет з тою сцєю... сценною. — Та то в книжці так написано... — О! Я знаю! От що пишуть в книшках. Цілюватисі. Вийде і... "де мій мидий, де мій сокіл", а він, господи прости, гульк!, вискочит "ясочко моя, зоре срібна" і починають лізати, як котета... Най сі преч каже, яка тепер молод-ді пішла...

— Та мамо, ви думаєте, що він на правду по-цілював? — Що ти думаєш, що я дурна, чи що? Хи-ба я не була молода?... Але це тільки так, бо в душі мама радіє, що її дочка (а не Ганусина) була на сцені. Тільки все потерпає з тими проблемами. Бо й Па-лагда ходила на проби в "Січу" і випробува-ла... Колише тепер і лица не показує. Буває. Ходить і таке по людях.

Пан професор жие від людей далеко, бо — "служба"! Пан шандар в найбільшій залагоді з вітмом і радими. Любить їсти барабуляну кашу, квашені огірки і час від часу випити "оковитки". Любить, як в селі пожежа, або як когось об-крадуть. Тоді "служба"!

"Ксьондз" до людей не йде, а люди до нього. Держиться остороно, в "політику не мша-ється" (Клопіт!). Найбільше забуває голови дітям, які все думають: — Чи має отец духовний штани? І чого він ходит, гей-би в спідниці?... І чий старий, чи мо-

лодий, все без вусів... Гм... Найблище всіх стоїть до народу пан Мош-ко. Торгує горівкою, тютюном, оселідками, кінами і (головне!) зичить гроші. (На процен-ти). Як позичить то кажуть: — Наш тато... Як треба віддавати, тоді: — Пийвка... Є ще в селі одна категорія і їх називають "леци-тими". В тих "леци-ти" є по баталіонів дітей і ані загоно поля. Живуть: в малих хат-ках, двірських-панських ліпняках, в коірнях. Ідуть чир³, джур³, або мандибурку³) з солюю і плодять дітей без ліку. Діти здорові, з наду-ними черевами, напів-голі. Майже ніколи не вмирають і не хорують, хоч зимою голодними бігають босі на морозі. Як підрастає хлопцев, то наймають в двір за орнарію³), як дівчина, наймають в місті в Жидів до дитини. Там ко-хається з вошками і що два роки родить троє дітей. Їх називають "жидівськими мамками", а як тільки вродить нову дитину, то по селі пе-редають:

— Чудисьте? Варвара знов скозачиласі... Батьки їх заробляють на хліб, так: в дворі формальями, в місті на цегольні, або фабриці, в селі в багачів жнуть за 13 шип. Дома займа-ються ремеслом. Вміють все: латати черевки і горшки, робити постолі, ключі, ложки, вере-теса, дийніці, коновки, полотно, катіки, граблї, топорича, колосики і т. д. Що захочете — зро-блять. Невміють тільки одного: робити гроші.

- 1) останні
2) різка кошка з кукурудзаної муки.
3) різка кошка з віса.
4) картопля.
5) за платню в натурі (мука, жито).

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
СТОВАРИШЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ДІМ
В ПРОВІНЦІЇ ОНТЕРІО.

Оним подається до відома всім філіям і Відділам, членам й членкиням Товаришества Український Робітничий Дім в Провінції Онтеріо, що

дні 27. марта 1925 р., в 10-й годині рано відбудуться в залі під числом 553 Queen St. W., в Торонто, Онт.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
СТОВАРИШЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ДІМ

Головною ціллю зборів є:

- 1. Потвердити і прийняти постанову усіх філій і відділів Товаришества, відому як постанову Ст. У.Р.-Ф.Д. ч. 2., для переведення всього майна, довігів і зобов'язань Товаришества Український Робітничий Дім на Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім.
2. Потвердити і прийняти постанову Товаришества ч. 3., уповноважуючу заряд Товаришества перевести все майно, довіг і зобов'язання Товаришества Український Робітничий Дім на Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім і внести просбум до провінціального Лефтенанта-Губернатора піся постанову “Компанійного Закону” за дозволом на скасування провінціального чартеру Товаришества Український Робітничий Дім.

Торонто, 20. лютого 1925.

За Екзекутивний Комітет
Товаришества Український Робітничий Дім в Онтеріо
П. Терлецький, секретар.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ З'ЇЗД
В ПРОВІНЦІЇ ОНТЕРІО.

ДО ВІДПІВ ТОВАРИСТВА УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ В ОНТЕРІО
Дорогі Товариші!

Провісний Виконавчий Комітет Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім повідомляє цим всім філіям і товариства та загальні членства в Онтеріо, що Провісний З'їзд Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім відбудеться в дні 27. і 28. марта, 1925 року, в залі під числом 553 Queen St. W., в Торонто, Онт.

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ:

- 1. Відкриття з'їзду.
2. Вибір верифікаційної комісії і перевірки уповноважень делегатів.
3. Вибір президія з'їзду.
4. Звіт Провісний Виконавчий Комітет Товариства Укр. Роб.-Фарм. Дім.
5. Звіт делегатів відділів і товариств Т.У.-Ф.Д.
6. Вибір комісії: контрольної, маєткової, організаційно-просвітної, драматично-музичної, резолюційної, фінансової, скарг та заважень.
7. Засідання комісії і їхні звіти.
8. Ухвали краевого з'їзду Т.У.-Ф.Д.
9. Український Робітничий Дім в Онтеріо.
10. Робітничі Діти Школи.
11. Організація відділів Жіночої Секції.
12. Драматично-співацькі і оркестральні гуртки при відділах Т.У.-Ф.Д.
13. Організаційно-освітня праця серед українських робітників і робітниць.
14. Вибір Провісний Виконавчий Комітет і контрольної комісії.
15. Замкнення з'їзду.

Програму належить добре обговорити перед з'їздом.

Відділи і товариства Т.У.-Ф.Д. повинні цю програму добре обговорити на своїх зборах і перед з'їздом надіслати до Пров. Викон. Комітету Товариства свої пропозиції щодо найкориснішого розв'язання і поладження поставлених в програмі справ.

Права представництва.

Відділи Т.У.-Ф.Д., включаючи і всі відділи Жіночої Секції, мають право вислати одного делегата або одну делегатку на кожних своїх 25 членів або членкинь, або частину того числа (коди відділи числять менше чим 25 членів або членкинь, то все має право вислати одного делегата); Товариства, що є членами Т.У.-Ф.Д., мають право вислати по одному делегаті з правом рішучого голосу.

Делегати Жіночої Секції.

Відділи Жіночої Секції повинні подати про вислук своїх делегаток, де це можливе, а де неможливо вислати від відділу делегатки, то належить дати уповноваження делегатові від відділу Товариства У.Р.-Ф.Д.
Провісний Виконавчий Комітет Товариства У.Р.-Ф.Д.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА
“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

ТОВ. ФАРМЕРІ! ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ СВІЙ ЧАСОПИС!

Оним заклинаємо всіх українських фермерів до передплати нового, фермерського тижневого часопису

“ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ”

що почне виходити в другій половині місяця марта цього року у Вінніпегу.

ПЕРЕДПЛАТА ВІНОСИТЬ: НА РК \$2; НА ПІВРОКУ \$1.

“Фармерське Життя” буде поміщувати цікаві вісті з фермерського, селянського й робітничого життя і організаційного та просвітнього руху у всіх країнах, новини про найважливіші світові події, цікаві статті про всякі громадські справи, присутній наукові розвідки, дописи, поради й інформації для фермерів.

“Фармерське Життя” запросяє до співробітництва визначних журналістів, агрономів і кореспондентів в Канаді, Зауцених Державах і Європі.

“Фармерське Життя” буде завжди змагати до того, щоб задовольнити своїх читачів-фермерів і бути їхнім ширим учителем, вірним порадиником і надійним провідником.

Оказове число “Фармерського Життя” радо вишлеться безплатно на кожному подану адресу. Тому проситься всіх товаришів фермерів негайно присилати на ніцє подану адресу, списки імен і назисків та поштові адреси усіх своїх знайомих, щоб можна було вислати їм оказове число. Проситься також всім товаришів і прихильників збирати передплату для “Фармерського Життя” та посилати її а також всяку кореспонденцію, на адресу:

FARMER'S LIFE

UKRAINIAN LABOR TEMPLE,

COE FRITCHARD & McGRIGOR STS., WINNIPEG, MAN., CANADA.

НАМ ПИШУТЬ.

Тому, що за час з'їзду Товариства Укр. Роб.-Фарм. Дім збиралося багато дописів, ми ніцє вважали важливою устуні з деяких з них, як також з тих, що наслали піснїцє.

Ерїа, Алта.

Майнерські льокали в Ерїа і Розлейд, Алта, зулучили в один льокал. Шерман старався не допустити до луку, бо він все боїться луку робітників, однак мусів уступити. Тепер можна сподіватися, що майнери цих двох місцевостей будуть працювати солідарно в одному льокалі і заставляти власників числитися з їх головами.

В Дромгелер стався 25. грудня 1924 р. страшний випадок, а це агорїа хата, а в нїй агорїа українська жінка. П чоловік відав десь на роботу, а вона жила в шістьма дітками. Хата загорїлася вночі. Жінка з просян почала ругувати дітей, а вони верулаєш же раз да хати, щоб врятувати деякі ринї і вже більше не верулає.

Вайсаїд, Онт.

Погана прикмета є між робітниками, а саме: підлазивати переубаками і не шанувати власної гідности. Пішов я шукати роботи на фруктових фармах в Онтеріо. Показалося, що кожний з фермерів має такого робітника, що запродає йому з душою й тілом. Платять на фармах по 15 і 20 центів на годину за тяжку працю. Кожний фермер мїрив мене з нїг до голови очима і питав, чи я не більшовик, не комунїст, а відтак роботи таки не давав.

А в один фруктовій фабриці так владитель, приймаючи робітника, віддає їм під цензуру такі українські хрести. Той екзамєнує, шити чи належить до організації і т. н. І багато товаришів не могли дістати роботи через того хреста. Сам він бере 40 цент на годину, а за те, що доставляє басові дешєних робітників, емігрантів, має ще й комїшен. Заводить тих робітників до тісного помешкання з одним деревнї, а за те, що доставляє басові дешєних робітників, емігрантів, має ще й комїшен. Заводить тих робітників до тісного помешкання з одним деревнї, а за те, що доставляє басові дешєних робітників, емігрантів, має ще й комїшен. Заводить тих робітників до тісного помешкання з одним деревнї, а за те, що доставляє басові дешєних робітників, емігрантів, має ще й комїшен.

Келґари, Алта.

Свого часу в одинї з келґарських англїйських газет появилася була вістка, що в Келґари організувалися “Українські блогарїї” для боротби з більшовиками. Що-ж, організувалися, то зорганїзувалися, поумали собі робітників. Жовте легко перемалювали на біле. Та яксь невдоволи після того появилася в “Келґари Геральд” зава члена місцевого укр. патріотичного товариства, який заперече існування в Келґари “блїх українців” для боротби з більшовиками, а за те просить, щоб власти допомогли місцевому жовтому укр. товариству зборити більшовиків. Він в своїй заяві отверто говорить про Укр. Роб. Дім і признається, що без допомоги властей жовті України не зборуть червоної. А вкінї закїнає, щоб хтось з Англїї прийшов і зорганїзував в їх товариствї бойскаутів, а тоді кінець більшовикам.

Я не належу ні до Укр. Роб. Дому, ні до того товариства, член якого просить допомогти властей, щоб зорбити Укр. Роб. Дім, але скажу: Такої під-

лата я ще не бачив. Зрештою, мусить патріоти кричати, бо побудували на заїсть робітничим будинок, нічого порядого в нєму не роблять, не мають чим сплатити, так шукать допомоги.

Робітник.

Смоки Лейк, Алта.

Дня 22. лютого загоств до Смоки Лейк т. І. Лєськів із Сєдєла, який був делегатом на з'їзд ТУРФДім в Вінніпегу і дав свій звіт. На жаль, не зїшлося велике число фермерів, щоб вислухати делегата. Мовляв, піду краще до свата та погостюю, а ви їдїть, посаудїтьє, а потім менї розкажете, як там було.

Що-ж до справозданнї, то згаданий товариш дуже добре поєсив фермерам, як відбуваєш з'їзд і які на нєму зайшли ухвали. Всї присутні були дуже вдоволені. Потім прочитав статут ТУРФДім.

Отже що-ж нам робити тепер? По мєму, то не вистарить вислухати делегата про те, як хтось працює, але треба й самим братися до праї. Нам треба зорганїзуватися, сходитися, читати, освідомитися, як це роблять робітники. Нам треба поперати “Укр. Роб. Вістї” і “Робітнїцю”, які служать праковїчїм органї. Ми маємо в Канаді більше українських газет, які кажуть, що вони дорожать фермерському справу, але коли фермер хоче себе покритивати і хоче поскаржитися на сторїнках газети нєтих, що вчинили йому крївду, то ті газети тої скари не надрукують. Тї газети кажуть нам терпїть й мовчати, бо ми тут гостї. Тож яємо кому ті газети, служать — фермерам чи капїталїстам.

В Смоки Лейк замешкують переважно Українці, але чи постарїся ми вислати самостїбно свого делегата на з'їзд ТУРФДім на другий рік? Для такої околицї, як Смоки Лейк, не встїдно вислати й два делегати, тільки треба перше попрацювати нам самою. Ми бачимо, що деякі фермерські організації, що будьто протївнї Товариствї Укр. Роб.-Фарм. Дім, а в дійности малують за робітниками в своїй роботї, бо бачуть, що робітники умють працювати. Тільки ті організації в гомє не хочуть признаїти робітникам раїї. А ми признаємо, тільки мусимо більше працювати в напрямї луку з робітниками.

Л. Бойчук.

Ді Пєс, Ман.

Посїлаю передплату на “Укр. Роб. Вістї” на 1925 рік і \$1.00 на прєсовий фонд, бо “Укр. Роб. Вістї” є одїною укр. газетою в Канаді, як бореться з темнотою і проти всяких паразитів, що живуть з класи працюючих. Товариші фермерї й робітнїкї! Всї, що своєю працює обробляє нїя, корчуетє шєтри і двигаєте фабриками — всї ви повинні освідомитися, щоб знати на кого ви працюєте. А освідомитися ви можете читачоки “Укр. Роб. Вістї”, бо тільки цей часопїс показує нам шлях до кращого життя.

З товаришїм привїтом,

Ф. Дорошенко.

НА ПРОДАЖ 65 акрїв доброї землї, лише 4 мїлі від міста. На фарнї є сїм коров, одїн кїнь, трохи машинерїї і 20 курей. Дїм до мешканнї і стївнїя в доброму станї. Добрий аїє Гїповискоє а теж багато землї відповїдно до орнннї. Фарма ннхотїться при цементованїї дорозї. Цїна за фарму \$4.000.00. Задатку вимагаю \$2.250.00, а рєшту на легкї сплатї. Інтерєсованї звольте оголошуватися на слїдууючу адресу: Mike Kinar, R. D. No. 6., Coery, Pa.

ПОШУКУЮ Николи Люка (син Стефана) родом з сєль Ковєць, повіт Колодїна, Галичина. Має дєсь перебувати в провінції Манїтоба. Маю дуже важну справу для него від його батька. Хто знає де він тепер перебуває, або він сам ха йзголоситися на слїдууючу адресу: Wasył Mandrusiak, Musidora, Alta.

НОВА РОБІТНИЧА ДРАМА!

ДРАМГУРТОК ПРИ ВІДДІЛІ ТОВАРИСТВА УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ В МОНТРЕАЛІ
ВІДГРАЄ
В СУБОТУ, ДНЯ 7-ГО МАРТА (MARCH) 1925 Р.
В СВОІМ ЛЬОКАЛІ п. ч.: 46а ONTARIO ST. EAST
Найновїшу дваму в 4-ох дїях, відомого пролетарського письменника т. М. Ірчана, з часів великої світової війни п. н.:

РОДИНА ШІТКАРІВ.

Автор, котрий сам пережив весь час в обїах того страшного марєва, передає нам в цїй драмі правдивий — робітничю кровю — змальований образ з життя робітників в часах надлюдської світової рїзни. Не опустїть марнє цього вечора, приходїть побачити виставу правдивої картини.
ПОЧАТОК ПРЕДСТАВЛЕННЯ ТОЧНО В 8. ГОД. ВЕЧ.
ЦІНА ВСТУПУ 50 ЦЕНТИВ.
По представленню БАЛЬ. — Музика С. Голотюка.

ДО ЧЛЕНІВ ВІДДІЛУ ТОВ. У.Р.-Ф.Д. В ВІННІПЕГУ.

Оним подається до відома, що в недїлю, дня 8. марта відбудуться місячні збори членів відділу ТУРФДім. На деннїм порядку є важні справи до обговорення. Проситься членів прийти обовязково і принєсти з собою членську книжочку. Початок зборів в год. 2.30 по полуднї.

Заряд.

УВАГА! ПЕРШИЙ РАЗ В ІСТ КИЛДОНАН.

Старннїям Драмгуртка при У.Р.-Д. в Іст Килдонан відиграєтєся в суботу, 7. марта п. р. в Українськїм Робітничїм Домї в Іст Килдонан драму пролетарського письменника і драматурга т. М. Ірчана п. н.:

“РОДИНА ШІТКАРІВ”.

Рїч дїється в однїю найбільшю мїстї в Європї за часів великої світової війни. В убогїй родинї шїткарїв-слїпцїв є одїн-одїнокий син нє-слїпчий. Дочка слїпа від уродженнїя. Працюючи в фабрицї син підтримувє їє, але з вїбухом світової війни його силую забирать на війну і там він тратить свої очї від ослїплюючих газів. Син шїткарїв опїся вертає до дому без очей і тепер цїла родина знаходїться в безвїхїданноу полужєннїю. Сильний протївоєннїй протєст й гїрке життя слїпчих шїткарїв викликають в глядача якийсь невисказаний жалє а рївночасно й нїмсту до тих, що продукують цї некольнїх тїх. Тож приходїть на це представлення завчасу і забезпечити собі відповїднїє мїсце. Драмгурток робить всї потрібнї старннїя, щобї драма випала як найкращє.

Початок в годинї 8.30 вечером. Цїна тикєтїв по 35 ц., для дїтєй по 10 ц.

БАЗАР! ТРАНСКОНА! БАЗАР!

Дорогі Товариші і Товаришкї! Оним повідомляєтєся Вас, що українськї робітничї організації, що гуртуєтєся при Відділі Товариства Українськї Робітничо-Фармерськї Дїм в Трансконї, рїшили, три мїсячі тому назад, залїдувати довг, який тяжїть на нашї Інстїтуїтї. Отже щоб є рїшеннїя наших організації стало законом, то старннїям нї-жє організації устроєтєся 13, 14 і 16 марта в салї У.Р.-Ф.Д.

ВЕЛИКИЙ БАЗАР

на котрих буде багато цїнних рїчєй до розпрнїкї й на продаж. Пїдає Базару виступити також Дїтннчї Манделїноннї Оркєстра з музикою і співаки.

Колї Ви, Товариші і Товаришкї, бажаетє набути цїннї рїчї, колї бажаетє почути гарну музику і слїди колї бажаетє допомогти своїм Інстїтуїтї позбутися довгу, колї Ви признаєте, що У.Р.-Ф.Д. в Трансконї є одїною дійсною робітничю і просвітнню організацією, так приходїть на цей Базар масово й кнїчте своїх знайомих.

Тажко, колї Ви ще нїчого не жєртовували на цей Базар, а бажаетє жєртовувати, то ми радо прийємо, бо жєртви приймаєтєся аж до 12-го марта.

Всї далї Базару, всї на Базар! Хай Ваша дїяльнїсть в цїм Базарї увїнчуетєся успїхом в лїквідації довгу У.Р.-Ф.Д. в Трансконї. Геть з довгами! Хай же У.Р.-Ф.Д. в Трансконї! Хай же єдїнїсть українських робітнїкїв і робітнїць в Трансконї! По побєченнї з Вами на Базарї, з товаришїм привїтом, Базаровїй Комїтет.

ДРАМА! ЖИТТЯ СИРОТИ ДРАМА!

СТАРННІЯМ ВІДДІЛУ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ПРИ ВІДДІЛІ ТОВ. У.Р.-Ф.Д. У ВІННІПЕГУ
відиграєтєся

В СУБОТУ, ДНЯ 7. МАРТА 1925 Р.

В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ
зворушаючу комедію-драму в 4-ох дїях п. н.:

СИРІТКА ХАСЯ

ДРАМУ НАПИСАВ ВІДОМИЙ ПИСЬМЕННИК-ДРАМАТУРГ ЯКІВ ГОРДІН. МАЛОЄ ВОНА ЖИТТЯ СИРОТИ В БАГАЧІВ-СВОЯКІВ.
Чи ви знаєте, які є відносини між багатими а бідними? Чи ви знаєте, які є відносини між багатими а бідними родичами? А чи ви знаєте, як багачі обходятьсє з сиротою, хоч би вона була їм близька родичка? Чи ви бачили колї, як людина через слїози смїєтєся і з смїхом на устах умирає?
ПРИЙДІТЬ ВСІ В СУБОТУ, 7-ГО МАРТА ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ, А ПОБАЧИТЕ І НЕ ПОЖАЛУЄТЕ, ЩО ПРИЙШЛИ.
Цїя КОМЕДІЯ-ДРАМА розсмїєтїть вас сердечнїю, заговорить до вашого розуму і серця та отворить перед вами ще однїю сторїнку кнїаєвих відносин людеї між собою.
ПОЧАТОК РІВНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ЦІНА ТИКЕТІВ: 50, 40 і 25 ЦЕНТИВ.
Тикєтї набуваєтє завчасу: шоднїя в буфетї Укр. Роб. Дому, а вечєрами і в денї представлення при касї.

В ДЕНЬ МІЖНАРОДНОГО СВЯТА ЖІНОК-РОБІТНИЦЬ!

З НАГОДИ МІЖНАРОДНОГО СВЯТА ЖІНОК-РОБІТНИЦЬ ВІДДІЛ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ВІННІПЕГУ
устроєє

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. МАРТА 1925 Р.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

Програма концерту дуже багата. Участь вїзьмутє всї кращї музичї і співацькї сили при Укр. Роб. Домї, як гуртові, так і солїстї. Будуть промовляти бесїднїкї. Приходїть вчасно, щоб не вертати домів.
ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ВСТУП ЗА ДОБРОВІЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

УВАГА! - НОВІСТЬ! - УВАГА!

ПЕРШИЙ РАЗ В КЕЛґАРІ І ОКОЛИЦІ!
СТАРННІЯМ ДРАМГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ ТОВАРИСТВА У.Р.-Ф.Д. В КЕЛґАРІ
відиграєтєся

В СУБОТУ, ДНЯ 7. МАРТА 1925 Р.

В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В КЕЛґАРІ
дуже цїнну і наукову драму в 4-ох дїях, написану звїсним пролетарськїм письменником т. М. Ірчаноу п. н.:

“РОДИНА ШІТКАРІВ”

Робітнїкї і Робітнїцї! Не омїнїть цєї-так важної штуки, в якї письменник так влучно і справедливо представив життя робітнїкїв підчас європейської війни. Представив нам дійсний живий образ, якого не в силї тут нїхто опїсати. Отже приходїть самї і кнїчте своїх знайомих, а певнїю ця штука пошїтєтьсє в влїших серцях аж до смертї.
ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8. ВЕЧЕРОМ.
ЦІНА ТИКЕТІВ ПО 40 ЦЕНТИВ.

МАЮ НА ПРОДАЖ машину до рї- дуже важну справу для него з старннїям дров. Машина майже нова роко краю. Хто про него знає би Продам тано, бо видїжду з мїста. або він сам, хай зголосїться на по- Прошу зголосуватися між год. 12 а нїцїшу адресу: Manoli Wikluk, P.O. Box 1116, Timmins, Ont.

ПОТРІБНО з доброю практикою масара. Стала робота і добра платня. Зголосуватися вечєром від год. 6 до 8 під число: 709 Boyd Ave., Winnipeg, Man.